Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U003685

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-11-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мальцев Олег Вікторович
2. Maltsev Oleh Viktorovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 09.00.11

Назва наукової спеціальності: Релігієзнавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-11-2018

Спеціальність за освітою: практична психологія (за видами)

Місце роботи здобувача: Приватне підприємство "Адвокатська компанія "РЕДУТ"

Код за ЄДРПОУ: 39258010

Місцезнаходження: вул. Тіниста, 11/34, м. Одеса, Одеська обл., 65062, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 14.053.02

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, 40, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, 40, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 21.01

Тема дисертації:

1. Концепції удосконалення природи людини в неорелігійних доктринах XX ст.

2. Concepts of the perfection of human nature in the neo-religious doctrines of the twentieth century

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено філософсько-релігієзнавчий аналіз концепцій удосконалення природи людини у неорелігійних доктринах XX ст. на прикладі вчень О. та М. Реріхів, Р. Хаббарда і К. Кастанеди. Обґрунтовано наукову доцільність застосування альтернативних антропологічних доктрин New Age в процесі аналізу енергійної антропології С. Хоружого, що дозволило порівнювати традиційні і новітні релігійні антропології, використовуючи поняття "антропологічної межі". Авторська методика аналізу антропологічних доктрин New Age ґрунтувалася на комплексному дослідженняі їх трикомпонентної структури: установок, концептів та функціональних модулів (власне духовних практик); вона виявилася валідною щодо верифікації компаративного аналізу нерелігійних антропологічних доктрин у широкому соціокультурному контексті, дозволяє експлікувати розуміння досконалості та шляхи її досягнення. Доведено, що неорелігійні доктрини XX ст. активно використовують попередній "містичний доробок людства", долаючи догматичні кордони між

релігіями і традиціями; містична традиція пошуку людської досконалості в них органічно продовжується і розвивається, не зазнаючи кардинальних змін. Проаналізовано основні антропологічні ідеї, спільні для різних шкіл New Age: "сходження" – удосконалення людини за допомогою духовних практик; "синтез" – вибір будь-яких зручних практик, незважаючи на їх належність до різних світоглядних систем; "контакт" – керівництво процесом вдосконалення людини з боку духовних сутностей, що передається через посередників (ченелінг). Виявлено, що новітні релігійні течії на відміну від релігій одкровення та східних релігійних вчень, вимагають від своїх адептів не зміни ідентичності, а радикальної трансформації особистості, яка має привести до формування в людині нової духовної сутності, перетворити її на істоту з новими здібностями та можливостями. Концепції удосконалення людини в антропологічних доктринах старих релігійних традицій передбачають духовний рух людини до сакрального атрактора – трансцендентної сутності найвищого порядку. Якщо в них метою життя прагнучої досконалості людини є максимальне наближення (ототожнення), до сакрального атрактора, а перетин антропологічної межі знаменує досягнення досконалості, то у доктринах New Age для людини, яка самоудосконалюється, антропологічної межі принципово не існує. Відтак межі людського удосконалення немає, а полем самореалізації трансформованої людини стає Всесвіт. Антропологія доктрин New Age є еволюційно-космічною, вписує людину в космологічний контекст альтернативної онтології як потенційно безсмертну енергетичну сутність, що безпосередньо взаємодіє з енергетичними структурами Всесвіту. За відсутності антропологічної межі New Age пропонує своїм адептам специфічне уявлення про потойбічне життя – як життя після перетворення людської сутності на досконалішу в сенсі пізнавальних можливостей, оскільки саме пізнання вищої істини є метою розвитку особистості у New Age. Це пізнання не має абстрактно-раціоналістичних обмежень, а розширюється в процесі трансформації особистості. Наголошено, що надможливості людини в доктринах New Age пов'язуються з оволодінням енергією Всесвіту, тому втрачають статус "дива" і трактуються з позицій онтології та гносеології конкретної доктрини New Age у псевдонауковому дискурсі. Трансформація особистості адепта можлива лише в доктринально-практичному полі цієї школи і без супроводу вчителя є неможливою. Будь які відхилення від нормативних для даної доктрини "технологій удосконалення" вважаються такими, що унеможливлюють досягнення мети самоудосконалення. Аргументовано, що в антропологічних побудовах неорелігійних рухів виявляються риси альтернативної релігійності: еклектичний інтертекстуальний характер джерел – від шаманізму та магії (К. Кастанеди) до космізму (О. та М. Реріхів) та психоаналізу (Р. Хаббарда); синтез містичного досвіду різних релігійних традицій з новітніми концепціями природничих наук та психології; створення технологій трансформації свідомості; апеляція лідерів цих шкіл до власного містичного досвіду та "інформації, отриманої від вищих істот". Зроблено висновок, що антропологія New Age як альтернативна біотехнологічному розвитку людської цивілізації дає надію на можливість не лише техногенного, а й духовного антропоморфозу.

2. A philosophical and religious analysis of the concepts of improving human nature in the neo-religious doctrines of the twentieth century based on the example of the teachings of E. and N. Roerich, R. Hubbard and K. Castaneda was made in the thesis. The scientific expediency of using the energetic anthropology of S. Horuzhygo in the analysis of alternative anthropological doctrines of New Age, allowing to compare traditional and newest religious anthropology, using the concept of "anthropological boundary" was grounded in the text of the thesis. The author's methodology for analyzing the anthropological doctrines of New Age provides a comprehensive study of their three-component structure: main points, concepts and functional modules (actual spiritual practices) and is valid for a verifiable comparative analysis of nonreligious anthropological doctrines in a broad socio-cultural context that allows explicating the understanding of perfection and the way to achieve it. It is proved that the considered non-religious doctrines actively use the previous mystical experience of mankind without paying attention to the dogmatic boundaries between religions and traditions. In the NRT, the mystical tradition of searching for human perfection organically continues and develops without cardinal transformations. It is revealed that, unlike religions of revelation and Eastern religions, NRT requires from its adepts not to change their identity, but to radicaly transform their personality, to form a new spiritual essence with new abilities and opportunities. Concepts of

human perfection in the anthropological doctrines of the old religious traditions requires person's spiritual movement towards the sacred attractor - the transcendent essence of the highest order. The goal of life of those striving for human perfection is the maximum approximation (identification), to the sacred attractor, and the intersection of the anthropological boundary marks the achievement of perfection. In the doctrine of New Age for the adherent of the anthropological boundary does not exist, therefore there is no limit to human perfection, and the universe becomes the field of self-realization of the transformed person. The anthropology of the examined New Age doctrines is an evolutionary-cosmic one, it inscribes a person into the cosmological context of an alternative ontology as a potentially immortal energy entity directly interacting with the energy structures of the Universe. The features of alternative religiosity are revealed in the anthropological constructions of the considered non-religious movements: the eclectic intertextual character of sources - from shamanism and magic (K. Castaneda) to Russian cosmism (Roerich) and psychoanalysis (R. Hubbard) – the synthesis of the mystical experience of various religious traditions with the newest doctrines and the concepts of natural sciences and psychology; creation of technologies for the transformation of consciousness, the effectiveness of which depends on their clear implementation; the appeal of the leaders of these schools to their own mystical experience and "information received from higher beings." It is proven that the superhuman abilities in the New Age doctrines in question are associated with the mastery of the energies of the Universe, therefore they lose the status of "miracle" and are interpreted from the standpoint of ontology and epistemology of the concrete New Age doctrine in pseudoscientific discourse. It is concluded that in the context of modern anthropological searches the considered doctrines of human perfection can be perceived positively, since they do not violate the principles of bioethics, and the anthropology of the New Age alternative to bio-technological development of civilization gives hope for the possibility of not only anthropogenic but also spiritual anthropomorphosis.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богачевська Ірина Вікторівна
2. Bohachevska Irina Viktorovna

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ювсечко Ярослав Володимирович
2. Yuvsechko Yaroslav Volodymyrovych

Кваліфікація: к. філос. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Филипович Людмила Олександрівна
2. Fylypovych Liudmyla Oleksandrivna

Кваліфікація: д. філос. н., 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Козловець Микола Адамович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Козловець Микола Адамович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.